

Izhaja ob 4 jutraj.

Stane celoletno . . . 180 K
mesečno 15 .
za zased. ozemlje . 300 .
za inozemstvo . . 520 .

Oglasi za vsak mm višine
stolpca (58 mm) . 2 K
mali oglasi do 30 mm
stolpca (53 mm) . 1 .

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/2
Telefon št. 72.

Upravištvo:

Sodna ulica št. 6.
Telefon št. 36.

Račun kr. pošt. ček. urada
št. 11.842.

Ljubljana, 30. maja.

V soboto zvečer je finančni minister Kumanudi zaključil pogajanja z zastopniki denarnih zavodov glede državnega posojila. Tudi predniki sedanjega finančnega ministra so poskušali dobiti za državno blagajno denar potom posojila. Uspehi ni bil zadovoljiv. Predvsem zato, ker se je operiralo na brzo roko, brez organizacije in priprave in ker je težko braniti metodo, da se nedostatkovi davčnega aparata in deficiti rednega budžeta krijejo z zadolženjem države. Ni čuda, da se razpis takozv. Ninčičevega posojila ni obnesel.

Danes je položaj povsem drug. Naša država se konsolidira in zaupanje v njeno moč in njen gospodarski razvoj je trdno tudi v krogih, ki se delajo, kakor bi še vedno dvomili o mirni konsolidaciji Jugoslavije. Značilno je, da so hrvatski denarni zavodi prevzeli večji del posojila, nego bi po dogovorjenem ključu nanje pripadlo — 285 od 500 milijonov dinarjev. To je votum za državo, ki z enim mahom pobije vsa črna prorokovanja gotovih hrvatskih elementov. Državno posojilo je tudi dobro pripravljeno. Vso akcijo je vodil pomočnik finančnega ministra prof. Kostrenčič, ki je stopil pred merodajne gospodarske kroge šele tedaj, ko so bile vse predprijave že dovršene. Brzi in popolni uspehi pogajanj je še posebna zaupnica gospodarskih krogov temu odličnemu finančniku.

Za državo je posojilna operacija že izvršena. Sindikat naših denarnih zavodov je v soboto podpisal pogodbo, s katero je prevzel vseh 500 milijonov dinarjev, ki jih nakaže državni blagajni v roku, ki se ima še določiti. Denarni zavodi bodo razpisali državno posojilo in so obvezani, dati vsakemu našemu državljanu toliko, kolikor bo podpisal. Za slučaj, da bodo podpisane vsote znašale več kakor 500 milijonov, bo treba posamezne podpise sorazmerno reducirati.

Pogoji za novo posojilo so v prvi vrsti prirojeni za male vlagatelje. Vlagatelji dobijo sedaj 3 do 4% za svoje vloge. Kdor podpiše državno posojilo, dobi celih 7%. Ker pa so mali vlagatelji dostikrat prisiljeni, da nenadoma posežejo po svojih prihrankih, je določeno, da mora Narodna banka SHS, oziroma vse njene podružnice tekom prvih štirih let za vsako državno posojilo, ki se glasi na 100 K, posoditi 80 K. Kdor podpiše n. pr. 1000 K, sme založiti pri Narodni banki nove državne obveznice in dobi na nje 800 kron posojila po 6%. V tem slučaju se plača Narodni banki za obresti 48 K na leto, medtem ko se dobi za državno posojilo, glaseče se na 1000 K, nič manj kakor 70 K letno. Država se obvezuje, da bo vrnila denar po preteku 40 let.

Vseh 500 milijonov porabi država izključno v investicijske svrhe, predvsem za železnice, pošte in brzojav. Demokratiški poslanci so zahtevali, da se denar, ki ga dobi država iz Slovenije, uporabi v Sloveniji. V skladu intervencije poslanca Jerjavi pridejo tu v prvi vrsti v poštev ljubljanske želez. popravilnice in pa gradba železnice Ormož - Ljutomer in Ljutomer - Murska Sobota.

Investicijski program stremi predvsem za obnovitvijo normalnega gospodarskega življenja. Državni interes zahteva, da se posojilo čim prej realizira. Kljub temu, so pri nas, še predno je bila pogodba z denarnimi zavodi sklenjena, začeli nekateri gonjo proti državnemu posojilu — iz strankarskih ozirov. Naše ljudstvo jim ne bo nasledilo. Dobro se zaveda, da sedaj ne gre za avstrijsko vojno posojilo. Takrat so vsi oni, ki so vojno posojilo toplo priporočali, vodili ljudstvo za nos. Izgleda, da so zopet isti elementi na delu. Takrat so ti elementi pripovedovali, da je avstrijsko vojno posojilo popolnoma siguren papir in da nikdo ne izgubi niti vinjara, nego da se bo naloženi denar visoko obrestoval. Pa pokazalo se je, da so bili to lažnjivi zapeljivci. Iz prirojenega instinkta je naše ljudstvo tem elementom ne naložilo in je razmeroma malo vojnega posojila podpisalo. Tudi sedaj se bo naše ljudstvo z nezaupanjem obrnilo od teh laži - preprokov. Zaupa državi, ker sebi zaupa. Vidi, da je posojilo za državo koristno, pa tudi za vsakega posameznika, ki podpiše. Slovenški denarni zavodi so prevzeli 240 milijonov kron! Prepričani smo, da jim v portfeljih ne ostane niti ena obveznica.

Obrambna zveza med Jugoslavijo in Romunijo

NAPERIENA PROTI MADŽARSKI IN BOLGARIJI.

Beograd, 29. maja. (Izv.) Že dalj časa so se med Beogradom in Bukarešto vršila pogajanja za zaključitev posebne konvencije, ki bi razširila obrambni sistem male antante. Kakor doznavam, so posvetovanja imela ugoden uspeh in računati je, da bo konvencija med Romunijo in Jugoslavijo v najbližjih dneh podpisana.

V Beogradu pričakujejo obisk romunskega ministra Take Jonesca, katerega navzočnost bo dala priliko, da se vsa vprašanja skupnega interesa med obema sosedoma prijateljsko razčistijo in določijo smernice najužje solidarnosti v obrambni politiki obeh držav.

Glavni cilj jugoslovansko-romunske konvencije je, zagotoviti oboji državi proti spletkam madžarske in bolgarske politike. Madžarska v rokah klerikalnih belih teroristov je še vedno dežela neverjetne nacionalistične megalomanije in neprestanih napadov proti Jugoslovanom in Romunom, ki so osvobodili izpod madžarskega jarma svoje zaslužene brate. Opasnost habzburške restavracije na Madžarskem postoji vse do tedaj, dokler je na krmilu sedanja reakcijska grozovlada. Šele demokratizacija Madžarske bo omogočila vzpostavitev rodni in dobrih odnosov z nami, pa tudi ostalimi madžarskimi sosedami, ne izvenzemski Avstrije.

Mnogo resnejše je treba presojati naše razmerje napram Bolgariji. Ta dežela je silno naglo pozabila strahotne nauke svetovne vojne in svečane obljube svojih vodilnih državnikov. Zlastno dejstvo je, da obnavlja Bolgarija danes svojo nekdanjo protisrbsko politiko s tem razločkom, da se hlina, kakor bi hotela biti lojalna, dejansko pa se na vsi moči trudi, da bi otežila konsolidacijo Jugoslavije. Medtem ko bolgarski odgovorni državni ne-

prestano govorijo o potrebi slege med Jugoslavijo in Bolgarijo ter poudarjajo svojo najresnejšo voljo, popraviti grehe preteklosti, neprestano vpadajo v naše južne kraje četaške roparske tolpe, ki so organizirane v Bolgariji, dobivajo od tam orožje in navodila ter se širi protidržavna propaganda. Ki ima svoje središče v Sofiji in razpolaga z ogromnimi sredstvi. Bolgarija dosedaj ni ničesar storila, da vse te proti naši državi naperjene akcije zatire.

Pa ne le to, izven vsakega dvoma je, da so z njimi v zvezi odgovorni bolgarski politiki in sedanjí aktivni bolgarski minister Dimitrov je eden glavnih podpornikov pokreta, ki je naperjen proti integriteti naše države. Ni nobenega dvoma, da Bolgarija silí našo državo k največji nezaupnosti in opreznosti. Pri razpoloženju današnjih bolgarskih politikov, ki se — žal — opirajo na velik del bolgarskega javnega mnenja, ni izključeno, da se Bolgarija čim dalje bolj zaplete v avanturistično politiko proti Jugoslaviji in njenim drugim sosedam. Očuvanje položaja, kakor ga je ustvaril neuljudski mir, je gotovo ena glavnih točk jugoslovansko-romunske konvencije.

S formalno pogodbo med Jugoslavijo in Romunijo, ki je tudi z našim češkoslovaškim zaveznikom v najožjem stiku, bo dosežena važna spopolnitev obrambnega sistema male antante. Politika Jugoslavije mora iti za tem, da svojo državo dobro zavarujemo proti vsem eventualnostim zunanjepolitičnih presenečenj. Restavratorski poskus na Madžarskem je pokazal, kako potrebna in kako uspešna je ta politika. V beograjskih krogih domnevajo, da v tej smeri se razvijajoče delovanje ministrskega predsednika Pašića še ni zaključeno.

Nenadna smrt dr. Vesnića

(Poročilo na 2. strani.)

BRIANDOV SOŽALJE OB VESNICEVI SMRTI.

Beograd, 30. maja. Ministrski predsednik Nikola Pašić je sprejel nastopno brzojavko: «Pariz, 28. maja. Ko doznavam žalostno vest o smrti g. dr. Milenka Vesnića, smatram za svojo dolžnost, da izrazim globoko sožalje in žalost radi izgube, ki je zadela kraljevino Srbov,

Hrvatov in Slovencev v osebi njenega odličnega poslanika v Parizu, ki je izvršil toliko zaslug zaveznikom in svoji državi tekom vojne. V času svoje kariere v Franciji je g. dr. Vesnić znal doseči spoštovanje in prijateljstvo vseh, ki so ga poznali, tako da je njegova smrt zbudila enodušno in globoko žalost. — Briand»

Iz konstituyente

Beograd, 30. maja. (Izv.) Na današnji seji konstituyente se je nadaljevala debata o socijalno-ekonomskem oddelku ustave. Prvi je govoril zemljoradnik Jovan Popović, ki je naglašal, da je tretji oddelek ustave največjega pomena za zemljoradnike, ker rešuje agrarno vprašanje. Zalibog pa rešuje vlada to vprašanje na način, kakor svoječasno Avstrija, ki je smatrala to vprašanje za versko-politično zadevo, mesto socijalno. Razlagal je na dolgo in široko delovanje Avstrije pri reševanju agrarne reforme v Bosni in Hercegovini. Končno je izjavil, da naj se člena 42. in 43. vrmeta ustavnemu odboru.

Radikalec Miloš Čosić se je bavil z zemljoradniškim ustavnim načrtom, ki hoče uvesti v našo ustavo odredbe, ki so bile v specialnem zakonu iz l. 1873. Zemljoradniški načrt se sploh ne zлага z interesi zemljoradnikov. Nerazumljiva se mu zdi politika zemljoradnikov napram mestom, ki je naravnost nesmiselna, ker so mesta izvor kulture, ki bi jo zemljoradniki zanesli radi tudi v sela. Glasoval bo za tretji oddelek.

Komunist Mihajlo Todorović se je bavil z delavskim vprašanjem, posebno z osemurnim delavnikom in zavarovanjem delavcev. Zahteval je strogo kontrolo pravico delavstva v vseh podjetjih, češ da je to ne samo v interesu delavstva, ampak tudi v interesu države, ker mnogi podjetniki državo naravnost sabotirajo. Predlaga, da se ustanova kontrole vnese v ustavo.

Kot zadnji je govoril musliman Sarajlić, ki je izjavil, da se popolnoma strinja s tretjim oddelkom ustave in da bo zato glasoval zanj.

Seja je bila zaključena ob pol 13. uri.

Prva seja razširjene deželne vlade

Ljubljana, 30. maja. Danes se je vršila prva seja deželne vlade za Slovenijo po njeni rekonstrukciji. Seji so prvič prisostvovali tudi novimenujani poverjeniki SKS, Demšar, Dobnik in Jamnik. Predsednik dr. Baltić jih je ob otvoritvi iskreno pozdravil, izražajoč nade, da bo rodilo skupno delo v vladi najboljše sadove za prospek naše ožje in širše domovine.

PARLAMENTARNI KLUB DR. TRUMBIČA.

Beograd, 30. maja. (Izv.) Dr. Trumbić osnuje klub neopredeljenih. V ta klub so se do sedaj prijavili trije poslanci, med njimi Brandner.

PROMETNI MINISTER VZTRAJA NA DEMISLIJI.

Zagreb, 30. maja. «Riječ» doznava iz Beograda, da je postal minister Janković ministrskemu predsedniku Pašiću pismo, v katerem izjavlja, da zaradi raznih nesoglasij, ki so nastala, ne more ostati dalje v kabinetu. Parlamentarni krogi mislijo, da je to končnoveljavna demisijska. Kot njegov naslednik se imenuje Andrej Stanić.

DRŽAVNI PRORACUN IZGOTOVLJEN.

Beograd, 30. maja. Razen nekaj zastojalnih oddelkov, ki jih je še treba obravnavati, je predloženi državni proračun v glavnem gotov. Čez nekaj dni se prične sestavljati finančni zakon. Finančni minister ne namerava v ta finančni zakon vstaviti kakor dosedaj oddelke o takсах, trošarinah in davku na poslovno obrt, ker je treba, da dobe ta določila veljavo za dalje časa in ne kakor finančni zakon, samo eno leto.

Angleži kupili mežiške rudnike

NEVERJETNO POSTOPANJE ANGLEŠKIH IN NEMŠKIH KAPITALISTOV PROTI NAŠIM ZAKONOM.

Dravograd, 30. maja. (Izv.) Kakor zpano, leži v mežiški dolini velik rudnik svinca, last družbe «Bleiberger Bergwerkunion» v Celovcu. Podjetje je bilo po prevratu po obstoječih veljavnih zakonih sekvestrirano. «Bergwerkunion» je vkljub temu prodala meseca februarja t. leta rudnik angleški kapitalistični skupini «Central European Mines Ltd.» v Londonu. Menjava posesti se je vpisala v rudarsko knjigo in deželno desko — v Celovcu. Gospodom od «Bergwerkunion» je bilo dobro znano, da njihovo postopanje nima zakonite podlage in veljave v Jugoslaviji in so enostavno prevarili Angleže, da so kupili podjetje od posestnikov, ki niso imeli pravice prodati.

Pred tremi dnevi so prišli trije angleški gospodje v Mežico, se našim državnim organom pri podjetju predstavili kot novi posestniki in zahtevali predajo obrata. Pri tem so jako objestno nastopali. Ta nastop našemu državnemu zastopniku seveda ni imponiral. Opozoril je gospode na svoje instrukcije, ki nikakor ne dopuščajo, da bi se ugodilo zahtevam gospodov. Značilno je bilo, da so An-

gleži nemudoma priredili banket, na katerega so povabili vse nemurje mežiške doline in da nastopajo popolnoma v nemškonalnem duhu. Narodno misleče prebivalstvo in delavstvu je seveda presenečeno in razburjeno, tembolj pa raste greben dvomljivim elementom, ki so prepričani, da delajo «Heimatsdienst» in Angleži roko v roki in da je sedaj prišel čas, da se uresniči njihovo geslo: «Miesstal, verzage nicht!»

Značilno je da gre objestno postopanje Angležev tako daleč, da se nočejo niti policijsko priglasiti, dasi so bili na to opozorjeni. V očeh teli in enakih gospodov sino pač kolonija. Mežica je za našo državo največjega pomena. Neodpustljivo bi bilo, če država izpusti to podjetje iz rok. Zaradi važnosti mežiških rudnikov za državo, oziroma za ministrstvo vojne in mornarice, naj bo odgovor na nezakonito postopanje «Bleiberger Bergwerkunion» in «Central European Mines Ltd.» uporaba člena 211. saintgermainске mirovne pogodbe, po katerem se podjetja, ki so za državo eminentnega pomena, enostavno likvidirajo in preidejo povsem v državno last.

Misterijozno zborovanje ruskih reakcionarjev

SODELOVANJE VIŠKEGA KLERA IN HABZBURŽANOV.

Salzburg, 30. maja. (Izv.) V kopalscu Reichenhalla ob salzburški meji se je včeraj začelo zborovanje Rusov-demščarjev, ki vzbujajo veliko pozornost. Posvetovanja se udeležujejo veliki knez Dimitrij Pavlovič, bivši avstrijski nadvojvoda Viljem, sin bivšega nadvojvode Stefana, bivši hetman Skoropadskij in okoli 30 uglednih članov viškega plemstva, generali, visoka duhovščina in zastopniki velike finance.

Tiskovni urad zborovanja je izdal ta-le komunikce: «Zborovanje nikakor nima političnega značaja, ker bavarska vlada kaj takega ne more dovoliti. Gre le za gospodarske porazgovore, pred vsem z vzpostavitev trgovinskih zvez z Nemčijo.»

To je vsekakor malo čudno zborovanje: gospodarska konferenca s svečniki, generali itd. Bavarska vlada je dala dovoljenje za bivanje v deželi le z izrecnim pogojem, da imajo Rusi le gospodarske porazgovore, nikakor pa ne političnih. Vlada smatra, da nima povoda, preprečevati zgolj gospodarske konference,

zlasti ker so vzpostavljeni gospodarski odnosi s sovjetsko Rusijo, katere je treba izpopolniti in utrditi. Vsekakor pa se nemara tudi bavarski vladi zdi to zborovanje malce čudno, zlasti ker se med Rusi nahaja ruski veliki knez, avstrijski nadvojvoda ter ruska duhovščina, generali, bankirji itd.

Pravi smoter tega zborovanja je prozoren: Nadvojvoda Viljem velja že dolgo kot ukrajinski pretendent. Po prevratu se ni povrnil v Avstrijo, ampak je stopil v ukrajinsko službo. Na ponovne prošnje svojega očeta, Poljakom naklonjenega nadvojvode Stefana, je odgovoril zelo ostro, tako da ga je oče končno za vrigel. Nadvojvodi Viljemu je pri characteristics obnovi Rusije odmenjena važna vloga: uporabi ga nameravajo kot voditelja novega gibanja v Ukrajini. Pri tem pokretu bi morda sodelovale Denikinove čete. Pri takem gibanju bi Viljemu proglasili za hetmana in tudi Skoropadskij bi zopet prišel do svoje prejšnje veljave in časti.

Izid glasovanja na Tirolskem

Dunaj, 30. maja. (Izv.) Do 4. popoldne je bil po brzojavki iz Salzburga znan izid ljudskega glasovanja v vseh občinah, razen 11 majhnih. Od 118.000 glasovalnih upravičencev je glasovalo približno 85 odstotkov. Za združitev z Nemčijo je glasovalo 97.429, proti pa 837 oseb. 382 glasov je bilo neveljavnih.

Salzburg, 29. maja. Uradno poročajo: Ljudsko glasovanje zaradi priklonitve k Nemčiji se je po dosedaj došli poročilih vršilo po vsej deželi brez kakih posebnih prijetij. Oficijska oblastva se ljudskega glasovanja niso v nobenem oziru udeleževale. Glasovanje je imelo zato popolnoma zaseben značaj.

PREDLOG ZA RAZDELITEV ŠLEZIJE.

London, 30. maja. Po vesti Reuterjevega urada sta angleški in italijanski član medzavezniške glasovalne komisije za Gorenjo Šlezijo sedaj predložila veleposlaniški konferenci formalen predlog, naj se Gornja Šlezija razdeli v tri pase, ki naj jih zasedejo Poljaki, Nemci in zavezniki.

VOLITVE V ULSTERSKI PARLAMENT.

London, 30. maja. V ulsterski parlament je izvoljenih 40 unionistov, 6 nacionalistov in 6 sinfajnovcev.

OJACENJE ANGLEŠKIH CET NA IRSKEM.

London, 29. maja. «Times» poročajo, da je angleški kabinet sklenil, odposlati nadalje čete na Irsko.

BRIAND V SENATU.

Pariz, 30. maja. (Izv.) Ministrski predsednik Briand je imel danes v senatu govor o zunanje-političnem položaju, zlasti o postopanju napram Nemčiji in o nemškem odplačevanju vojne odškodnine. Govor se je približno krlil z njegovimi izjavami v zbornici.

KDO BO NAŠ POSLANIK V PARIZU?

Beograd, 30. maja. (Izv.) Po kombinacijah političnih krogov prihajajo kot kandidati za poslanika v Parizu v postev dr. Ljubo Vojnović, Mato Bošković, Momčilo Ninčić in Velizar Janković.

BOLGARSKI NOTRANJNI MINISTER V BEOGRADU.

Beograd, 30. maja. Bolgarski notranji minister Dimitrijevič se je danes vračal skozi Beograd iz Prage. Bil je sprejet od ministrskega predsednika Pašića.

TAJNA PREISKAVA PROTI GENERALU SEGREJU.

Rim, 30. maja. (Izv.) Kakor javlja «Tribuna» iz Floreence, se preiskava proti članom prejšnje italijanske vlade misije na Dunaju vodi zelo tajno. Povelje za aretacijo 15 častnikov ni bilo izdano, kakor se je svojčas poročalo.

POPLAVA V ZAGREBU

Zagreb, 30. maja. (Izv.) Tukaj je bil nočej med 10. in 11. uro velik naliiv: utrgal se je oblak in dež je v taki množini padel, da so bile ulice mestoma polmetra pod vodo. Dama so se posluževale nosalov preko uličnih rek. Par se jih je pri tem onesrečilo, da so padle v vodo.

Povračanje JUTRA

Pričenši s prvim junijem se «Jutro» znatno razširi. Uvedli smo namreč stalno tedensko prilogo in sicer tako, da bo vsaka nedeljska številka «Jutra» izšla odsej redno

na osmih straneh.

Prinašala bo poleg običajnega prvo-vrstnega gospodarskega, informativnega in političnega gradiva še svetovni pregled, modo, prosveto, novelice itd., vse prispevke naših najboljših pisateljev in novinarjev. Tudi bo nedeljska številka uvedla rubriko za dopise.

Vsled tega povečanja lista kakor tudi radi vedno rastočih stroškov, zlasti pa vsled zelo občutnega povečanja izdatkov za informacijsko službo, kateri posveča naš list od nekdanj največjo pozornost, smo se odločili na zelo zmerno povečanje naročnine. Vkljub temu malenkostnemu povečanju ostane «Jutro» v Sloveniji in v vsej Jugoslaviji

najcenejši dnevnik.

Pričenši s 1. junijem t. l. stane «Jutro»:

mesečno	K 20,—
četrtletno	60,—
polletno	120,—
letno	240,—

Posamezna številka stane le 30 par (1 K 20 vin.).

nedeljska številka stane K 2,—. Skupno z revijo «Njivo» (letno 20 števk po poldrugo polo) stane «Jutro» samo 500 K, torej toliko odno-
sno manj, kakor drugi listi sami.

Naš novi roman

S 1. junijem pričnemo s priobčevanjem novega romana v podlistku «Jutra». Že «Prigode gospoda Collina» so vzbudile splošno zanimanje.

Blagajna velikega vojvode

Je od istega pisatelja, slovečega švedskega romanopisca Franka Hellera. Roman, ki je izšel leta 1913, je zaslovel po vsem svetu in bil takoj preveden na angleščino, nemščino, francoščino itd. in je izhajal v glavnih inozemskih listih. Poln je duhovitih zapletov in zanimivih dogodkov, opisuje med drugim Sredozemsko morje, doživlja v Londonu in Parizu, potovanja po suhem in morju, revolucijo na Minorci itd. V doživlja se vpleteni veliki vojvoda z Minorke, finančniki, detektivi, špijoni, soferji in razne druge osebe. Od «Collinovega prigoda» se pa roman zlasti razlikuje v tem, da je zgrajen okrog gnilive in pristrane ljubzenske zgodbe ruske velike knežinje, ki išče svojega neznanega zaročenca in ga končno najde s posredovanjem našega starega znanca in romanovega glavnega junaka gospoda Collina-Pelotarda, ki se je predstavljal našim bralcem v svojih «Prigodah». Toda ne le, da te množica nepričakovanih dogodkov vzdržuje veskoti v napetem zanimanju, sme roman veljati za dobrega tudi po literarni strani. «Nad marsikaterim poglavjem», piše «Petit Parisien», «ki je kakor koprena charme in gracija, kakor je najdeš sicer le pri Anatolu Francu», in «Daily Mail» dodi: «Frank Heller je stilist visokega ranga». Naši čitatelji najdejo v romanu obilico humorja, ki je v prevodu ostal ohranjen, ker je prevod oskrbel znan slovenski pisatelj in prevajalec. Svetoviti je torej našim prijateljem, da si pravočasno naročijo list, odnosno obnovne naročnine, da se obvarujejo škode in ne pridejo ob ta roman, ki je med najzanimivejšimi modernimi teltontskimi romani in posebno pripraven za odhiti od dnevnih skrbí.

Milenko Vesnić †

Pariz, 28. maja. Danes popoldne ob 16. uri je zadet od srčne kapi nenadoma premul postanik naše kraljevine v Parizu, polnomočni minister dr. Milenko Vesnić.

Dražja Pavlovič, Kosta Stojanović, Živojin Mišić, Branko Jovanović, imena, ki je tesno zvezana z njimi zgodovina kraljevine Srbije in Jugoslavije. In sedaj še Vesnić.

V državi, kjer je preživel skoro polovico svojega življenja kot državnik, je našel svoj grob poslanik naše kraljevine Milenko Vesnić.

V mestu, kjer je za časa svetovne vojne zastopal z vso vno interese svoje domovine, kateri je vzpričo svojih prijateljskih zvez s francoskimi državniki storil neprecenljivih uslug, je končal svojo državniško kariero.

V najtežjih trenutkih Srbije je bil vedno na svojem mestu in uslugi, ki jih je izkazala francoska republika srbskemu narodu, so dale njegovi diplomaciji ino frankofilske oboževanje, ki je bilo predmet tolikih opravičenih in neopravičenih napadov na njegovo politiko popustljivosti.

V kritičnih dnevih propada avstro-ogrške monarhije in našega osvoboje-

nja in ujedinjenja je bila njegova politika res morda preveč popustljiva, ali vedno se mu mora priznati, da je bil iskren zagovornik in odločen zastopnik našega narodnega edinstva.

Trije važni zgodovinski dokumenti nosijo podpis Milenka Vesnića. Prvi je srbsko - vatičanski konkordat iz leta 1914., drugi pariška mirovna pogodba, a samostojno državniško delo umrlega Vesnića je rapalska pogodba, ki jo je podpisal s Trubiećem in Stojanovićem. Zgodovina bo dokazala, ali so očitki za njegovo popustljivost v Rapalu stvarno utemeljeni ali ne.

V notranjo politiko se ni mešal, bil je v Srbiji samo enkrat minister pravde. Ko se je pa pokazala v Jugoslaviji nezmožnost radikalno - klerikalnega režima in so iskali moža, ki bi bil strankarsko - politično nekompromitiran, so poklicali Vesnića, kateremu je uspelo, sestaviti drugi jugoslovanski široki koalicijski kabinet.

Tudi kot učenjak je užival pokojni Vesnić odlične sloves in napisal več del o mednarodnem pravu.

V Ljubljani je bil pokojni Vesnić dvakrat. Prvič, ko je spremljal regenta Aleksandra na njegovem triumfalnem pohodu, drugič pa, ko je potoval v Rapallo. Takrat je v skromni spre-

jemnici ljubljanskega glavnega kolodvora razvijal odposlancem slovenskih strank svoje nazore o podlagi sporazuma z Italijo.

Pokojni Vesnić je dolgo časa bolehal na srcu in gotovo je, da so ga razburjivi politični posli zadnjih dni približali ranemu grobu.

V Vesniću je umrl eden starejših državnikov naše države, ki je sodeloval na modernem razvoju Srbije in igral važno vlogo v naši kraljevini. Zgodovina naše države ne bo pozabila njegovega imena.

Milenko Vesnić se je rodil l. 1863. v Novopazarskem Sandžaku. Studiral je v Beogradu in Monakovem, kjer je dovršil pravo in napravil doktorat. Živel je dalje časa tudi v Angliji. Leta 1891. je bil imenovan za sekretarja pri srbskem poslanstvu v Carigradu, odkoder se je vrnil v Beograd in bil postavljen za ministra pravde. L. 1901. je šel kot poslanik v Carigrad. Še isto leto pa je odšel kot poslanik Srbije v Pariz, kjer je ostal vse do svoje smrti, z malim presledkom, ko je bil ministrski predsednik druge koalicijske vlade.

Iz češkega pisma

Praga, 24. maja.

Agrarna stranka sistematično dela za okrepitev zvez z Bolgari. Po zaslugi agrarcev je češka javnost pozabila že marsikatero bolgarsko krivico izza vojne. Te dni se muči v Pragi delegacija iz Bolgarije, po številu 50 moč iz knežkega naroda. Vodi jih poslanec Dilenov. Bolgari so obiskali mnogo pokrajinski češkoslovaške republike in so bili povsod jako lepo sprejeti. Prireditve bolgarske misije v Pragi, ki se vrše čisto in ne brez šuma, se redno udeležujejo voditelji agrarcev s švehlo na čelu. «Venkov», glasilo agrarne stranke, beleži sproti vsako vest, ki izide v bolgarskem tisku o Čehih in o republiki.

Milanski socialistični list «Il Lavoro» je prinesel pred kratkim pismo iz Berlina, v katerem je govora o habsburški propagandi. V pismu so izšli večinoma že znani podatki o propagandi Habsburžanov, a eno mesto je vendar tudi v češki javnosti vzbudilo splošno pozornost. To je bil naslednji odstavek:

«Zadovoljivo dokazuje pripravljenosti in vdanosti je dobival «kralj v pregnanstvu» tudi od češkoslovaških oficirjev, ki se po večini rekrutirajo iz častnikov bivše avstro - ogrske armade. Govori se celo, da je bil v Pragenski poslanec memorandum, podpisan od nekaterih takih landsknehtov, v katerem stoji pisano: «Prisegli smo zvestobo češkoslovaški republiki, toda Čehi sami so v svetovni vojni z nedosegljivo bravuro pokazali, kako se prisega ne drži.» Čaški list pristavlja, da za sedaj ne računa pragenska mafija na ugodno razpoloženje v češki javnosti, ker je tam Habsburžanom naklonjen samo en družabni sloj - aristokracija.»

Oficijozna «Prager Presse» pravi k temu, da so ta tekst inspirirali plačani habsburški agenti, da bi s tem kompromitirali češke oficirje pred svetom. Češka javnost pa s tem opravičenim ni zadovoljna in gleda z nezaupanjem na častništvo, od katerega izvzema samo legionarje. In to češki armadi silno škoduje, ker ustvarja med njo in ljudstvom nezaupanje.

Občni zbor Jugoslov. Matice

V nedeljo se je vrnil v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani ob izredno častni udeležbi prvi občni zbor «Jugoslovanske Matice» za Slovenijo, naše najvažnejše kulturno - branbne organizacije, ki šteje 52 podružnic. Dopolnjenega zaupnega sestanka se je udeležilo okoli 180 delegatov iz vseh krajev Slovenije, popoldanskega manifestacijskega zborovanja pa tudi številno občinstvo iz mesta in okolice. Ljubljanska glavna podružnica je likvidirala, ker je prevzel vodstvo vsega dela sedaj pokrajinski odbor.

Občni zbor je otvoril predsednik g. dr. Vladimir Ravnihar, ki se je ugodno zabaval obzoru in vsem sodelavcem za njih poštovno delovanje, posebno pa češkoslovaškemu konzulu dr. Benešu za njegovo veliko naklonjenost društvu in znatno darilo Matice. Občinstvo je priredilo konzulu prireditve ovacije. V svojih nadaljnjih izjavah govornik odločno protestira proti zlorabi Matičinega imena s strani Italijanov za časa volilne borbe na način, ki je neveden vsakega kulturnega naroda. Jugoslovanska Matica je kulturno, ne pa politično društvo in to tudi ostane. Spominjal se je državno-zborskih volitev v Primorju, kjer se je junaški, zatirani naš narod kljub vsem nasilnostim strnil v enotno nepredorno falango in šel v boj s trdno vero v zmago, ki jo je tudi izvojeval in s tem dokazal pred vsem svetom, da je bil nasiloma odtrgan od matere Jugoslavije. Ves trimečni narod zre - ponosom in v občudovanjem na mučeniške velike meje ujedinjenja, ki se bo prej ali slej moralo uresničiti. Sedanja doba je samo prehodna in sedanje

meje samo demarkačna črta. Dolžnost nas vseh je, da slično velikim narodom vzdržimo kulturne stike s stotih sočasnih zaslužnih bratov onstran meje in da ustalimo v njih neomahljivo zavest kulturnega edinstva z nami, toda nas krepi zvest, da je pravica na naši strani. V tem boju se ne strahimo ne fašizma, ne Heimatsdiensta. Krog Jugoslovanske Matice se morajo zbrati vse materialne in duševne sile naroda, brez razlike stanov, slojev in strank. Pod njeno okrilje morajo priti tudi vsa ostala obrambna društva, zlasti Ciril - Metodova družba, Slov. Straža in Gosposvetski Zvon. Le na ta način bo naše delo obrodilo bogate sadove, bratje onstran meje pa bodo imeli v nas trdnjše zaupanje in najlepšo vzpodbudo k vztrajanju do končne zmage.

Nato je nadučitelj g. Mahkota podal tajniško in blagajniško poročilo, iz katerih je razvidno, da ima Matica dosedaj v Sloveniji 52 podružnic, od katerih so najbolj marljive podružnice na Rakeku, v Šostanju in v Mariboru. Od ustanovitve do 1. maja t. l. je imela Jugoslovanska Matica 1.016.671 K 29 vin. dohodkov in 525.987 K 80 vin. izdatkov. Akcija šolske mladine in velikonočnih prhov je prinesla Matici nad 125.000 K dohodkov. — Obe poročili sta bili sprejeti na znanje z odobravanjem.

Pri volitvah je bil z viharjem vzklikom izvoljen za predsednika pokrajinskega odbora zopet dr. Vladimir Ravnihar, otali odbor pa se je konstituiral sledeče: podpredsedniki: dr. Dinko Puc, dvorni svetnik Regally in ga. Franja Tavčarjeva; glavni tajnik nadučitelj Mahkota, blagajnik vladni svetnik dr. Fran Vodopivec. V izvrševalni odbor so bili delegirani: dr. Ravnihar, dr. Puc, Fran Regally, dr. Vodopivec, dr. Fornarič in Mahkota. V celotni pokrajinski odbor so bili še nadalje izvoljeni: ga. dr. Debeljakova, dr. Lončar, dr. Rybač, dr. Srebrnič, inž. Kosmač, gg. Kopač in Ribarič za Ljubljano; za Maribor: g. Joško Mohorko in gđ. Ljudmila Poljančeva; za Celje: g. Ludovik Černež; za Ptuj: g. Vinko Serona, za Savinjsko dolino: g. A. Skala; za Gorenjsko: g. Ivan Masten; za Kamnik: g. A. Slatnar; za Dolenjsko: g. J. Wester; za Notranjsko: g. Ivan Tavzes.

Po živahni razpravi o raznih aktualnih vprašanjih, posebno o spomeniku zasledenemu ozemlju, je bilo ob 5. popoldne zborovanje zaključeno.

Po svetu

— Poljska in Italija. Italija je ves čas, kar se je pripravljala v Gorenji Šleziji plebscit, nagajala Poljakom; sedaj ko se je Konfanti postavil po robu, se se italijanski oddelki bili na strani Nemcev. Ta stvar je dala povod za diplomatski konflikt. Bivši poljski poslanik v Beogradu, g. Pile, izvrstan Slovan in poznavalec Slovanstva, sedaj državni tajnik v varšavskem ministertvu vnanjih poslov, je v nekem intervjuju konstatiral, da se Italijani bijejo odkrito proti Poljakom. Nato je italijanski poslanik zahteval od poljskega zunanjega ministra, Sapiehe, naj Pile demisionira. Sapieha je italijansko zahtevo odbil ter dotični akt kratkoma — raztrgal. Kako se bo afera končala, se ne ve. — Čujem iz zanesljivega vira, da je pričakovati tesnejšega sporazuma Poljske in Francije z boljševizma Rusijo, ki je baje pripravljena, poravnati tudi svoje francoske dolgove.

— Zveza narodov se preseli na Dunaj? Iz Zeneve poročajo, da se namerava sedež zveze narodov preseliti iz Zeneve v Turin ali na Dunaj. Kot vzrok preselitve navaja poročilo izredno visoko draginjo, ki vlada v Zenevi in za katero denarna sredstva zveze narodov nikakor ne zadostujejo.

— Posvetovanje z angleškimi premogarji. V petek 27. maja so se začela med angleško vlado in med zastopniki štrajkujočih rudarjev nova pogajanja. ki imajo namen, doseči sporazum med rudarji in industrijalci. Lloyd George je pri tej priliki poudarjal, da je nujno potrebno, da pride v angleški industriji do miru in sprave, sicer se bodo socialne krize nadaljevale brez prestatka.

— Za dobo sporazuma. Iz Newyorka javljajo, da je imel ameriški predsednik Harding zadnje dni pri nekem svečanem obedu nagovor, v katerem je poudaril nalogo sedanje ameriške vlade, katere cilj obstoji v tem, da pospeši med narodi dobo sporazuma. Harding je dejal: «Želim si sporazuma med narodi, toda želim tudi, da se Amerika ne meša v zadeve nobene države, ki ni pripravljena, nastopati jasno in odkrito.»

— Južna Amerika in Nemčija. Colin Ross, dopisnik berlinske «Vossische Zeitung» opisuje svoje obiske pri vodilnih političnih osebnostih latinske Južne Amerike ter ugotavlja, da v teli državah mnenje merodajnih politikov ne zavzema napram Nemčiji tako pri-jateljskega stališča, kakor bi bilo želeli. Temu je v prvi vrsti kriva francoska propaganda, pa tudi Nemčija sama.

— Nemški zunanji minister v Wirthovi vladi dr. Rosen je, kar se zunanje politike tiče, orientiran precej v angleškem pravcu. Dr. Rosen je di-

plomat po poklicu ter sin bivšega nemškega konzula v Jeruzalemu. Mož je poleg tega prvovrsten strokovnjak v orientalskem jezikoslovju. — Kljub temu, da sinatra del prenapetega nemškega nacionalističnega časopisa Rosena za anglofila, ni njegovo imenovanje za zunanjega ministra v sedanjem nemškem kabinetu vzbudilo nobenih posebnih simpatij na Anglijskem. «Daily Telegraph» pravi, da je dr. Rosen mož iz kajzerjevih časov, ki se je z veleniško propagando med vojno tako blamiral, da mu zavezniki ne morejo zaupati.

Politične beležke

— Obletnica majniške deklaracije. Danes so potekla štiri leta, kar so slovenski in hrvaški poslanci v bivšem dunajskem parlamentu podali izjavo, ki je znana pod imenom majniške deklaracije. V ti izjavi se je seveda našla ona stara «jugoslovanska» fraza o združitvi treh naših plemelj pod mogočnim habsburškim žezlom. Program in cilj našega osvobodjenja in ujedinjenja je bil jasno in odkrito zartan šele v krfski deklaraciji. Majniško deklaracijo je torej smatrati kot nekako predhodnico krfske deklaracije in zato kot važen zgodovinski dokument našega osvobodjenja in ujedinjenja.

— «Avtonomist» in «Jutro». Glasilo gospoda Prepeluha in drugih separatistov se v vsaki svoji številki neprestano zaletava v «Jutro» in njegove članke. V svoji zadnji izdaji pa je pokazalo, da zna njegov urednik čitati ne le Jutrove članke, ampak da prav vestno zasleduje in beleži zlasti tudi «Jutrove» brojavke, ki jih potem, čeprav jih je «Jutro» prineslo že v petek ali soboto, kot najnovejša poročila v debelcm tisku servira svojim bralcem v pondeljkih izdajah.

— To pa to. Zadnji «Avtonomist» prinaša med dnevnimi vestmi to - le svarilo: «Pozor v javnih prostorih! Zakaj, to pa že vsak ve. Tako je, kakor je bilo med vojsko.» Nam se pa zdi, da je vendarle malo drugače, kajti ako bi bilo res tako, kakor je bilo med vojno pod Avstrijo, bi gospod Prepeluh ne sedel v Ljubljani in zabavljal zoper državo, pri tem pa vlekel mastno pokojnino, ampak bi že zdavnaj zdihoval v kakem internacijskem taborišču doli kje v alpskih pustinjah, če bi ga ne doletela še kakšna manj prijetna usoda.

Prosveta

NARODNO GLEDALIŠČE

Drama:

Torek, 31. maja: Hauptmann: «Elga», Red A.
Sreda, 1. junija: Scribe: «Kozarec vode», Red D.
Četrtek, 2. junija: Hauptmann: «Elga». Po znanih cenah. Izven.
Petek, 3. junija: «Kozarec vode», Red A.
Sobota, 4. junija: Scribe: «Kozarec vode», Red B.

Operi:

Torek, 31. maja: Weingartner: «Vaska šola», Dohnany: «Pierotin pajčolan», Red E.
Sreda, 1. junija: Parma: «Zlatorog», Red A.
Četrtek, 2. junija: Weingartner: «Vaska šola», Dohnany: «Pierotin pajčolan», Red D.
Petek, 3. junija: Puccini: «Tosca», Red C.
Sobota, 4. junija: Bizet: «Carmen», Red D.

«Kozarec vode». Premijera te duhovite Scribeove komedije v petih dejanjih je bila v nedeljo zvečer in se je v ponedeljek ponovila. V igri sta se zlasti odlikovala g.B. Putjata in ga. Saričeva, pa tudi pri ostalih igralcih je bilo videti, da so se udeleževali z ljubeznijo v svojih vlogah. Upamo, da bo občinstvo znalo pravilno oceniti to dobro igro ter napolnilo pri ostalih repizah Scribeove komedije gledališče do zadnjega kotička.

«Vaska šola». Naša opera je nam podala v soboto lepo ekskluzivno čnodejanko, ki je dosegla popoln uspeh. Priprost naslov ne obeta ničesar posebnega — za njim pa se skriva zanimiva zgodba, polna pretresljivih trenutkov. V vaški šoli pri japonskem učitelju se skriva sin bivšega cesarja. Novi uzurpator mu streže po življenju. V isto šolo pripele svojega sina dvorni svetnik, cesarjev prijatelj. Uzurpator pride v šolo in zahteva glavo cesarjevičev. Svetnik žrtvuje svojega sina in reši cesarjeviča. Uprava je poskrbela za to stvar nove kostume in scenografije. Vse je bilo v lepem japonskem slogu. Tudi prizori, n. pr. pouk v šoli so bili podani naravno japonsko. Igralci so storili svojo dolžnost. Naj omenim izborni igro g. Dryote in gđ. Thalerjeve, Slikove, g. Romanovskega in Zathaya. Izvedba je žela splošno veliko priznanje, občinstvo je poklicalo igrance in dir. Brezovška opetovanje na oder.

«Pierotin pajčolan». Pantomima «Pierotin pajčolan» je bila je po «Vaški šoli» hladno sprejeta. Morebiti je ravno vznesena tragika prve igrze vplivala, da smo tem bolj čutili površnost baleta, ki more le deloma podati globokost dejanja. Zato vzporeditve ni žela posebnega priznanja. Mogoče so bili pri tem tudi vzroki. V splošnem so bile scene dobro izvedene.

Obnoveitev naše prestolnice

Beograd, 26. maja.

V času, ko se polaga naši mladi državi temelj v obliki ustave, se je ministri svet bavil tudi z vprašanjem obnoveitev Beograda, ki naj kot glavno mesto naše države tudi po zunanosti dostojno reprezentira našo veliko domovino.

Beograd je vsled tuje invazije silno trpel. Sledovi nemških topov so še sedaj vidni na mnogih porušenihi poslopjih, ki seveda ne morejo služiti za stanovanja. K temu je treba pristeti še številne urade, ki so se po ujedinjenju našega naroda preselili v Beograd. Ker niso imeli druge primerne mesta so se morali seveda naseliti v privatnih stanovanjih.

Vse to se je vpoštevalo sedaj, ko je bila na ministrski seji sklenjena preureditev stavbnega reda. Novi stavbni načrt določa v sredini mesta gotovo okrožje, v katerega obsegu morajo biti vse zgradbe najmanj trinadstropne. V tem okrožju bodo hišni posestniki primorani, da vzdignejo — ako zadostno konstrukcija stavbe tej zahtevi — hiše v tri nadstropja. To pomeni nedvomno napredek, zakaj zdaj so stavbe po največ pritične in enonadstropne, in to redko dvonadstropne. Prazne parcele se morajo podizati, za stanovanje nerabna poslopja se imajo porušiti, na njih mestu pa se morajo zgraditi moderne hiše. Ako hišni posestniki ne bi hoteli dovoliti, da se nadstropja dozdajajo ali če ne bi hotel napraviti na stavbah potrebnih popravil, bo to storila mestna uprava na stroške in račun hišnega posestnika.

Banka in zavarovalnica, domače in tuje, morajo, ako še nimajo lastnega poslopja in ako njih delniška glavica znaša nad pol milijona dinarjev, še tekom letošnjega leta pričeti graditi lastna poslopja. Tudi morajo vsi taki

zavodi, ki so nastanjeni v najemniških prostorih iste pred 1. januarjem 1922 izprazniti.

Ravno tako mora mestna uprava za svoje urade graditi razna poslopja, da se na ta način izprazniho stanovanja, v katerih se sedaj nahajajo uradi in katera bodo mogli potem vporabiti zasebni najemniki. Isto pravilo velja tudi za institucije in družbe, ki živjajo državno podporo.

Da pospeši gradnje novih stavb, izdaja Uprava fondov kot prvo hipoteke kredit pod jako ugodnimi pogoji in to v taki višini, da se morejo celo stare hipoteke primerno razmiriti. Obresti znašajo 4½%, amortizacija se določa v vsakem slučaju posebej. Tudi druge ugodnosti se dajo onim, ki žele zidati. Tako n. pr. se dovoli dovoz stavbenega materiala po cestni železnici po znižani ceni.

Nove zgradbe so za določen čas davka proste in sicer: Enonadstropne hiše 10 let, dvonadstropne 20 let, troin večnadstropne pa 30 let.

Nasprotno pa se naloži lastnikom stavbišč kakor tudi imetiteljem polporušenihi ali neporabnih stavb trikratni davek, ako ne prično z gradbo novega ali s popravilom starega poslopja do 1. januarja 1922. V svrhu regulacije je mestni upravi zagotovljena tudi pravica razlastitve.

Ministrski svet je končno sklenil, da so obnoveitvenih del smajo udeleževati tudi tuji kapitalisti z inozemskim kapitalom.

Iz vsega tega je razvidno, kako resno se v Beogradu dela na obnoveitvi in sistematični povzdigi našega glavnega mesta, ki bi v dosedanjem obsegu in stanju ne zadostovalo niti razmeram prejšnje Srbije ter je tem manj primerno za reprezentativno in udobno prestolico naše velike Jugoslavije.

Načrt, ki ga priobčujejo bo nudil poleg informacij gotovo tudi marsikatero zanimivo podatke za stavbne prilike v beli Ljubljani. G. S.

Ljubljana, 30. maja.

* **Imenovanja.** V današnji seji je deželna vlada imenovala računsko praktičanta Viktorja Nahtigala in Josipa Janežiča pri knjigovodstvu deželne vlade za računsko asistenta v XI. činovnem razredu. Adjunkt Anton Lavrič je imenovan za pisarniškega ravnatelja v VIII. činovnem razr. pri poverjenstvu za kmetijstvo. Strokovni učitelj Josip Priol je definitivno nameščen v IX. činovnem razr. Za kancista pri višjem šolskem svetu, odnosno pri poverjenstvu za uk in bogoslužje sta imenovana Josip Bajc in Valentin Flis. Za ravnatelja deželne banke je imenovan Ivan Mikuš. Ravnatelj v Rogški Slatini Čofuta je še pred nastopom tega mesta nanj resigniral. Ravnateljko mesto ne bo na novo razpisano in se bo zasedlo v prihodnji seji deželne vlade.

* **Imenovanje.** Za višja šolska nadzornika sta imenovana definitivno začasni višji šolski nadzornik dr. Poljanec in gimnazijski ravnatelj v Novem mestu Josip Wester.

* **Nadelnik ministrstva trgovine in industrije,** oddelka v Ljubljani, dr. Mam. vsled odsotnosti ne sprejema od 29. maja do 12. junija.

* **Konec begunskega urada.** Deželna vlada je v današnji seji sklenila, likvidirati begunsko vprašanje. S 1. junijem preneha begunski urad in vsi njegovi posli preidejo na poverjenstvo za socialno skrb. S 30. junijem se ustavi dnevne begunske podpore po 2 in 4 K. Izvzemši za hiralce in sirote v dobrodelnih zavodih. Državno gospodarstvo v Strnišcu se likvidira. Begunci, ki nimajo v državi stalnega posla, so primorani oprijeti se kakršnegakoli dela, ker preneha zanje v Strnišču brezplačna prehrana in stanovanje. 25 begunskih rodbin se preseli že tekom tega tedna v Prekmurje. Zeloženjske rodbine ostanejo še do nadaljnjega v strniških krahah.

* **Županske volitve na Stajerskem.** V Gornjem gradu je bil izvoljen za župana veleposesnik, demokrat Fran Podbregar; v Sv. Petru na Medvedjem selu Janez Bregar, pristaš SKS; v Ljubnem v Savinjski dolini socialist Frje Ciraj, posestnik na Teru, v Frankolovem pri Voljniku posestnik in gostilničar Karel Zerovnik, pristaš SKS; v Arčibah pri Brezicah, posestnik Josip Moian, pristaš SKS; v Grižah socialist Andrej Kajina, v Selnici ob Dravi Martin Hernah, pristaš SKS.

* **Stenski vozni red Južne železnice** se lahko naroči v vseh postajah Južne železnice.

* **Kopalni vlak Ljubljana-Laze.** Od 1. junija t. l. naprej bodo do preklica vozili na progi Ljubljana gl. kol.-Laze kopalni vlaki. Za kopalne vlake se bodo izdajale povratne vozne karte po znižani ceni. Znižane vozne karte veljajo samo za vožnje pri vlaku, ki odhaja iz Ljubljane gl. kol. ob 14.30 in pri povratu iz Laz pri vlaku ki odhaja iz Laz ob 18.30 in ob 19.54. V slučaju slabega vremena se kopalne karte ne bodo izdajale, o čemer bo postaja Ljubljana gl. kol. vsakokrat obvestila občestvo do 12. ure s posebnim razglasom pri osebni blagajni. Kopalna karta za 1. razred stane 4.50 din., za II. razred 3 din., za tretji razred 1.50 din., za osebo tja in nazaj.

* **Pogreb Sokola - mučenika.** V nedeljo se je vršil v Radovljici slovesen pogreb zemskih ostankov Sokola-mučenika, Boštjana Olipa, ki je bil leta 1918. ustreljen v Murau na Stajerskem. Radovljica se je pri tej priliki odela s črnimi zastavami in pripravila vse, da čim dostojneje in veličastneje sprejme svojega rojaka - mučenika na zadnji poti. Krsta je bila razstavljena v Gasilskem domu, odkoder se je vršil sprevoz, ki se ga je udeležilo nad 2000 oseb, na čelu jim Sokol. Sledila je gorenjska kolesarska župa s petimi zastavami, zveza gorenjskih pevskih društev z zastavo, deputacija dobrovoljcev in častna sokolska četa. Sokoli z golimi sabljami pa so spremljali krsto, za katero so korakali pokojnikov sorodniki, zastopniki državnih oblasti in raznih korporacij in velika množica ljudstva iz cele Gorenjske. Na grobu so se poslovili od nesrečne žrtve: dr. Triller za Sokolstvo, dobrovoljce Sifrar in knez Azman. Pevski zbor je zapel »Nad zvezdami«, nakar je sokolski marširajoč obsul junakov grob s cvetkami.

* **Umrl je v Hriški Bistrici tamkajšnji edeli svetnik Fran Dominko.** Bil je v slovenskih krogih splošno priljubljen kot zaveden nacionalist, je neustrašeno branil pravice naroda.

* **Dnevna blagajna ljubljanskega opernega in dramskega gledališča** se preseli dne 1. junija na desno stran opernega gledališča (ob Aleksandrovi cesti). Vstopnice se dobivajo vsak dan od 10. do pol 1. in od 3. do 5. ure, za iste cene kakor zvečer pri blagajni. Vstopnice se morejo rezervirati tudi telefonično, kar je posebej važno za goste iz dežele.

* **10.000 kron čistejša dobička** je dosegla javna tombola, ki jo je priredila »Slovenska podružnica Jugoslovanske Matice dne 22. t. m.

* **Pevski zbor »Glasbene Matice«**, vsled zaposlenosti povsodnje v opernem gledališču se povsaka vaje ne vrši v torek 31. maja, ampak v petek 3. junija in sicer za ženski zbor ob 8. uri, četrti na 7. za moški zbor ob 8. uri zvečer. Polnočje! — Odbor.

* **Občni zbor »Društva prijateljev Poljakov«** se vrši dne 6. junija ob 5. uri

popoldne v prostorih Slovenske Matice na Kongresnem trgu.

* **Koncert lerijalnega saveza** se vrši na realni gimnaziji v Ljubljani (Poljanska cesta) v torek dne 31. maja zvečer ob 6. uri. Vstopnina: sedeži 3 din., stojišča 1 din.

* **Vstopnice za Burmestrov koncert**, ki se vrši dne 1. junija v ljubljanskem Unionu, se dobivajo tudi čez opoldan v anonimni ekspediciji Al. Matelji, Kongresni trg 3/1. Na večer koncerta se otvori blagajna že ob 7. uri zvečer.

* **Za drugo porotno zasedanje pri okrožnem sodišču v Celju** so dosedaj razpisane sledeče razprave: 6. junija Viktor Žilnik, tatvina in Fran Dolničnik, goljufija; 7. junija Engelbert Frece, umor; 8. junija Stefan Cvahite, uboj in Valentin Kranjc, tatvina; 9. junija Leopold Brieman, tatvina; Alojzij Gorčar, posilstvo; Vladislav Knez, tatvina; 10. junija Peter Slivšek, uboj; Alfonz Plahuta, tatvina in Kat. Koželj, goljufija. Na vrsto pride vrh tega še šest razprav.

* **Konec stavke stavbniških delavcev** v Mariboru. V ponedeljek 30. t. m. so se vrnili v Mariboru vsi zidarji, tesarji in pomožni delavci zopet na delo. Stavka se je vsled brezmišelnega vodstva popolnoma ponesrečila in niso stankujoči dosegli nobenega zvišanja meze.

* **Radi razžaljenja veličanstva kralja Petra** je bil dne 29. t. m. aretiran v Celju in izročen državnemu pravdnstvu krojač Viktor Reich.

* **Žrtve Drave.** Pri električni centrali Fata se je vozil pretečeno nedeljo nad jezerom neki L. Valjavec s čolnom. Moč vode ga je potegnila preko zatvornice. Izpod turbine so prišli le kosi zdrobljenega čolna. O nesrečni žrtvi deroč Drave pa ni sledi.

* **Smrtno je ponesrečil** v petek popoldne hlapce Matija Šubič, ki je skupno s svojim gospodarjem Antonom Jerebom peljal iz gabskega kraljevega hriba pri Poljanah domov česlo. Padel je namreč na dosedaj še nepojasnjen način z voza in prišel pri tem pod kolesa, ki so mu zmečkala glavo. Nesrečno zapušča ženo s tremi nepreskrbljenimi otroci.

* **V zapore celjskega okrožnega sodišča** so pripeljali v soboto s popoldanskim vlakom »veletrogovca« Petra Zajca, ki je po raznih sleparijah pobegnil iz Celja v Gradec, kjer je bil aretiran. Dne 29. t. m. sta bila aretirana delavca cirkuza »Slavija« v Celju, ki sta hotela posiliti v blevu hotela Skobne nekega dekleta.

* **Svojemu stricu župniku** je ukradel trgovski učenec Ludovik Kos iz Leskoveca v Poljanski dolini 65.000 kron, ki so bile nabrane za zvonove. Pobegnil je z denarjem v Cerkljo, kjer so ga prijeli in ga izročili naši oblasti v Skoflji Loki. Našli so pri njem še ves denar.

* **Predzen tat.** Dosedaj neznan tat je ukradel posestniku L. Pepelu v Vitanju 60.000 K. Tatvino je izvršil predznen, ko so bili domači medaleč od hiše zaposleni pri delu na polju. Vlomilca še niso izsledili.

* **Misteriozna denarna zadeva.** V Oslju je na misteriozen način izgignilo iz blagajne tamošnjega davčnega urada 200.000 kron. Po dosedanjem uspehu preiskave se zdi, da so vlomilec izropali blagajno. Preiskava se nadaljuje.

* **Vsi v Bohinju!** V lep legi tik jezera se nahaja hotel Sv. Duh, kjer je na razpolago 40 sob. Krasnica veranda z razgledom na jezero. Izvrstna kuhinja. Postrežba točna in solidna. Za množične obiske se priporoča Feliks Seljak, hotelir. (866) 2

DOBITKI RAZREDNE LOTERIJE.

Pri nadaljnjem žrebanju srečk razredne loterije (enajsti žrebalni dan) so večji dobitki odpadli na naslednje srečke: srečka 3593 dobi 4000 din., 10514 : 4000, 12798 : 1000 dinarjev, 14466 : 4000 din., 18668 : 1000 " 20538 : 1000 " 21693 : 2000 " 21410 : 2000 " 21778 : 1000 " 32913 : 1000 " 33902 : 1000 " 39672 : 2000 " 39699 : 6000 " 42621 : 1000 " 43128 : 2000 " 49469 : 1000 " 49714 : 2000 " 49982 : 4000 " 50997 : 2000 " 52356 : 4000 " 53663 : 2000 " 56561 : 4000 " 57284 : 1000 " 59199 : 4000 " 60104 : 6000 " 61854 : 1000 " 66585 : 4000 " 68712 : 2000 " 70821 : 4000 " 72732 : 4000 " 76639 : 1000 " 77290 : 1000 " 87889 : 1000 " 89114 : 1000 " 89183 : 1000 " 94246 : 10000 " 95972 : 1000 " 98508 : 20000 "

Porotno sodišče

Danes ob 9. uri popoldne je pričelo drugo letošnje porotno zasedanje pred ljubljanskim deželnim sodiščem in sicer z razpravo proti ključ. pomočniku Rudolfu Satterju zaradi znanega ponesrečenega ropa šestletnega Tončka, sina tovarnarja Pollaka, ki je povzročil meseca februarja v Ljubljani tako veliko senzacijo.

Obtožene je pri zaslišavanju dosledno topo in malomarno odgovarjal na predsednikova vprašanja: »Ne vem! Se ne spominjam! Samo to vem, kar sem zvedel iz časopisov.«

Spominja se samo, kako ga je pozneje na železniškem tiru prijel uradnik Weber. Predsednik: »V Avstriji ste bili najboljši vojak. Trikrat odlikovan. V Jugoslaviji pa ste pomagali dezertirjem!« (Obtožene je svoječasno pomagal do

bega italijanskemu vojnemu Račoni tik pred razpravo. Zaslišano priče so v bistvu potrdile gotovo fazo ropa. Učiteljica Franja Suhar je opisala, kako je Satter izvalil Tončka iz žole. Predsednik obtožene: »Ali se spominjate na to?« Obtožene: »Nič!« Priči postreška Jože Kalčič in Jurij Cesar sta izpovedala, kako je Satter pripeljal dečka pred glavno pošto in tam Cesarju izročil pismo na tovarnarja Pollaka. Cesarju je rekel: »To pismo nesite Pollaku! Stvar je nujna! Nesreča se je zgodila!« Obtožene: »Seveda sem mu moral tako dejati. Se ne spominjam!«

Mlada žrtve Tonček izpove zelo kratko, kako ga je Satter — grd človek — odpeljal v Sisko in pustil v gostilni. Tovarnar Karol Polak ml. je opisal, vse momente, kako je prejel pismo, kako ga je pismo vznemirilo — stitkrat je omedlel — in kako je z denarjem 60.000 K poslal uradnika Weberja v Sisko po dečka.

Priča Weber je očrtal lov za roparjem. Natančno je pripovedoval vse posameznosti, posebno, kako ga je lovil na železniškem tiru in kako je potem našel dečka v gostilni Ferfila v Siski. Ko je prijel in spoznal Satterja, mu je ta govoril: »Res ga imam. Pa vsaj nekaj m dajte, ker nimam denarja!«

Ostale priče so potrdile nekatere nebiševne točke. Zdravnik izvedenca dr. Geestl in dr. Tičar sta obtoženca spoznala za jako omejenega, vendar sta izključila, da bi bil dejanje izvršil v stanju duševne omračenosti, oziroma odsotnosti. Smatraga ga za kazensko odgovornega.

Ob 1. uri so porotniki izrekli sledeči porotniški krivdore: dve glavni vprašnji glede odpeljave dečka in izsiljevanja so soglasno potrdili, tretje dodatno glede grožnje z umorom zanikali z 10:2, toda dodatno vprašanje, tičeče se trenutne duševne zmedenosti odnosno zmotenosti misli so vsled nerazumevanja teksta potrdili z osmini proti štirim glasovom, nakar je moral predsednik razglasiti Rudolfa Satterja oprostilno sodbo. Sodba je napravila na vso poroto in občinstvo zelo globok, naravnost konstermirajoč vtis. Porotniki so se presečenji spogledovali. Intervenerali so pri predsedniku in mu pojasnili svojo tendenco, oziroma pomoto. A bilo je prepozno, vsaj za enkrat. Rudolf Satter, ki sam ni pričakoval tega izida, je bil na to izpuščen iz zaporov.

Pred poroto je bil dalje obsojen na devet mesecev težke ječe železniški delavec France Cvetko, ker je dne 8. februarja t. l. na glavnem kolodvoru z nožem težko ranil na vrat železniskega paznika Frana Ungerja, ki ga je bil zasledil pri tatvini slanine. Cvetko je hotel odnesti iz vagona 3 kg slanine, kar je pa preprečil Unger. Vsled poškodbe je bil Unger več mesecev za službo nesposoben.

Sport in turiztika

Otvoritev novega sportnega prostora v Ljubljani. Na lepem ljubljanskem polju, tam za Aleksandrovo vojašnico, je bil v nedeljo otvoren drugi sportni prostor. Prej ali slei bo po našem mnenju nastal v teh krajih obširen sportni prostor ali stadion za vse ljubljanske sportne klube. Seveda bo treba podaljšati cestno železnico na Posavje, kar se bo moralo itak kmalu izvršiti. Prihodnje leto se vrši v Ljubljani veliki veslokoški zlet in bo treba to vprašanje rešiti za vso bodočnost, kar bo o korist našemu sportu in telesni vzgoji mladine. Lep razgled na ponosne naše gore bo dajal na tem mestu sportnemu prostoru še posebno ozadje. Za sedanje naše »prometne« razmere je prostor seveda nekoliko preveč oddaljen od mesta. Vkljub temu se je zbralo večeraj do 1000 prijateljev sporta, da pozdravijo naše »Primorje« na novem prostoru. Predsednik nog. podsaveza, rav. Jug. je v kratkih besedah otvoril drugi ljubljanski sportni prostor želeč klubom obilo uspeha. Na to je sledila tekma »Sparta-Primorje«: »Ilirij«, ki se je končala s 6:1 za »Ilirijo«. Tekma je bila nekoliko preveč domaća in se ni razvila do napete igre. Kombinirana moštva trpe vselej na slabi kombinaciji, zato tudi »Sparta-Primorje« nista mogli priti do uspeha. Obramba je srečno razbila ilirske napade — prva vrsta pa je imela pred golom premalo odločnosti. Posamezni igralci so dobri in bi pri dobrem treningu postavili moštvo, ki bi moglo podati mnogo več nego smo videli ob tej priliki. Drugi sportni prostor pomeni za nas napredek in mu želimo lepe bodočnosti.

Pri nedeljski parni dirki Ljubljana-Kranj-Kamnik-Ljubljana (68 km) je vsled skrajno neugodnega vremena startalo le 8 parov od prijavljenih 13. Prvi je prišel par Nardin-Solar v 2:32:44, drugi Zanoškar-Bar, tretji Šiško-Ogrin. Zlasti neugodna je bila čista Kranj-Kamnik-Trzin, kije povzročila, da so prispeli vsi tekmovalci na cilj popolnoma blatni od nog do glave.

»Sport«. Izšla je 22. številka »Sporta« sledečo vsebino: vsebino: Slavija: Ilirija, Prvenstvene tekme v Mariboru. Kolesarska dirka Ljubljana-Logatec, Pomladanska dirka konj v Mariboru, Propozicija z lankatletični miting srednjoselecev za prvenstvo Jugoslavije. Pravičnik zbora nog. sodnikov, končno poročila o nogometu, kolesarstvu, motociklistiki, atletiki ter razne novice in službene objave. List priraša tudi krasne slike iz sportnega življenja in ga vsem tobo priporočamo.

POGOJI ZA PODPIS DRŽAVNEGA POSOJILA.

Sindikata jugoslovanskih denarnih zavodov je prevzel od finančnega ministrstva celo državno posojilo v znesku 500 milijonov dinarjev. S sindikatom so bili dogovorjeni sledeči pogoji:

Obrestna mera državnega posojila se določi na 7 odstotkov. Državno posojilo se glasi na 40 let. Sindikat je dolžan razpisati javno popisovanje in vsak državljan dobi toliko državnih papirjev, kolikor jih podpiše. V slučaju, da bo pri subskripciji podpisana večja vsota nego 500 milijonov dinarjev, se bo subskripcija posamezniku razmeroma skrajšala.

Važne določbe so predvidene glede lombardiranja novega posojila. Narodna banka mora namreč tekom bodočih štirih let vsakemu, ki si hoče izposoditi ali ki založi pri njej državno posojilo, izplačati do 80 odstotkov vrednosti. Obrestne mere za ta lombard so določene od 4 do 6 odstotkov. Kdor podpiše recimo 10.000 kron, sme ob vsaki priliki prezentirati Narodni banki državne papirje in dobi 8000 kron posojila, za katero mora plačati 6 odstotkov obresti, to je letno 480 kron. Za državno posojilo v znesku 10.000 kron pa dobi 700 kron, tako da za 2000 kron, katere je iz svojega posodil državi, dobi 220 kron, to je 11 odstotkov. Pri lombardirju državnega posojila je tudi določeno, da dotičnik, ki lombardira državne papirje, jamči samo s papirji in ne z ostalim svojim premoženjem, kakor je to običajno pri lombardiranju drugih vrednostnih papirjev.

Podpisovanje državnega posojila se bo začelo v najkrajšem času. Z ozirom na velike ugodnosti, ki nudijo ti papirji ne le denarnim zavodom, ampak vsakemu, ki ima kaj denarja prihranjenega, je upati, da se bo subskripcija brzo izvršila. Pripomniti bi bilo še, da se je rezerviral za Slovenijo znesek od 75 milijonov dinarjev, ostali znesek morajo podpisati druge pokrajine.

INDUSTRIJCI, OBRTNIKI, TRGOVCI-GROSISTI IN DRUGI.

Vabite se, da se udeležite »Ljubljanskega velikega sejma« kot razstavljalci. Rok za prijave je podaljšan do 10. junija t. l. Vse informacije brezplačno pri sejmškem uradu, Turjaški trg št. 6 II.

Novi mesne cene v Mariboru. Odsek za določevanje cen v Mariboru je določil sledeče nove cene: volovsko meso spodnje 28, zadnje 30, meso bikov, kravi in telci kakor dosedaj 24 kron; svinjska sala 44 kron. Pri teletini se sme za izločeno meso brez kosti priračunati še določeni cen 28 do 25 kron še 20 odstotkov.

Poročilo z žitnega tržišča na Hrvaškem. Minuli teden je bila trgovina s koruzo na Hrvaškem nekoliko živahnjeja. Nemčija je zopet nastopila kot kupec. Radi nizkih ameriških cen se cene naši koruzi niso dvignile. Držale so se povprečno okoli 240 do 245 mark z vlažila v Passau (približno 510 do 530 naših kron). Za dunajski račun so se dosegle nekoliko višje cene, nego prejšnji teden, ter se je prodalo nekaj koruze po 490 do 495 kron z vlažila na Dunaju. Domače cene so proti prejšnjemu tednu neizpremenjene. Držijo se okoli 420 kron z brodske tovarne postaje. Radi tega se je prodalo doma zelo malo koruze. — Ponudba pšenice je bila neznatna. Še prav je mnogo mlinov ustavilo mletje. Cene so bile okoli 950 do 980 kron s postaje v Bački in Sremu. Seter vsled obilnega dežja precej dobro kaže. Tu in tam se je ponujala že nova pšenica, garantirana dobava v juliju, po 900 kron iz Osjeka. Poznejše dobave so se ponujale tudi po 780 do 800 kron. Do kupčijskih zaključkov zlasti vsled tega ni prišlo, ker so ameriške ponudbe za dobavo v avgustu za okoli 200 kron nižje. — Po ovsi je bilo živahno povpraševanje radi slabega stanja letošnjih posevkov in radi ze malih zalog ovsa. Cene: 460 do 465 iz Zagreba. — Moka. Povpraševanje večinoma je za nularico. Za posebno lepo moko se je plačalo do 15.80 kron Zagreb. Za ostale vrste mok male povpraševanja, ker se računa na nižje cene.

Zagrebski trg. Prejšnji teden so bile sledeče cene: Ziva živina: voli 18 do 24, krave 12 do 17, junice 17 do 19, teleta 14 do 18, svinje 26 do 33. Meso: maksimalne cene: teletina 18 do 22, govedina 20 do 32, svinjina 32 do 40, slanina 40, mast 44; trzne cene: suho svinjsko meso 48 do 54, suha slanina 50 do 56 mast (trzna cena) 43. Perutnina piščanec 30 do 65, gos 60 do 100, raca 50 do 90, puran 90 do 110. Jajca: komad 2 K. Mleko: maksimalna cena 16. Surovo maslo: maksimalna cena 60, trzna cena 100 do 112. Sočivje: zeleni grah (kg) 30, star krompir 2, novi 14 do 16, česna maksimalna cena 16, trzna 14, solata 1 do 3, španača 4.

Uvoz naših vin v Češkoslovaško ne uspeva. Ker stanejo tam 100stotna vina liter 14.40 češkoslovanskih kron, do čim bi naša vina z vsemi stroški prišla v Češkoslovaško na 16.50 češkoslovanskih kron. Ako bi hoteli konkurirati z vinskih državam, se bodo morale naše cene na vsak način prilagoditi svetovnim cenam.

Inspekcija bank in industrijskih podjetij v Vojvodini. Minister trgovine in industrije Spaho potuje te dni po Vojvodini in inspicira banke in industrijska podjetja. Potoval bo več dni in bo obiskal Pančevo, Bečkerek, Kikinda, Subotico, Sombor in druga večja mesta.

O bogastvu naših rud je napisal znani nemški publicist Hermann Wendel v »Industriekurieru« informativni članek, v katerem opozarja nemško javnost na rudno bogastvo Jugoslavije. Obenem opisuje tudi naše kovinsko industrijo. Wendel sklepa, da je naše kovinsko tržišče velike važnosti za nemško industrijo.

Svoboden avoz žita v Francijo. Francoski ministrski svet je sklenil, da se dovoli svoboden avoz žita.

Zaščitna carina v Švici. Da onemogoči inozemsko konkurencio, pripravljajo Švica zaščitno carino na avoz raznega blaga, med drugim za teletino 45 (doslej 15) švicarskih frankov na 100 kg, za svinjino 35 (10), živo perutnino 20, za klanilo 30, vino 30, krompir in sveže sadje 4 franka. Gotovo pa se ni, ali bo ta načet sprejet, ker fikonumenti, ki ne premorejo visokih domačih cen, protestirajo proti izvedbi tega načrta.

Padanje cen živilom v Angliji. Po preračunavanju »The Labour Gazette« se je v aprila indeks za življenjske potrebščine pomaknil zopet za 5 točk nazaj. Za nazadovanje se vrši neprestano od novembra lanskega leta. Za podlago indeksa je vzeta povprečna cena življenjskih potrebščin v letu 1914, ki se postavlja enako 100. Razvoj cen je po tem indeksu od početka leta 1920, sledeč: januar 125, februar 130, marec 130, april 132, maj 141, junij 150, juli 152, avgust 155, september 161, oktober 164, november 176, december 169; leta 1921: januar 165, februar 151, marec 141, april 133, maj 128. — Ako bi indeks tako padal, bo prišel kmalu na 100, t. j., da se bodo cene življenjskih potrebščin znižale na svojo normalno višino.

Uspeh češkoslovaške sladkorne kampanije 1920/21. Je okoli sedem milijonov metrskih stotov surovega sladkorja proti okoli pet milijonov prejšnje kampanije.

S sladkornim trstom posajena površina na Javi, ki je za Kubo najpomembnejša izvozna dežela za sladkor, se ceni letos na okroglo 160.305 ha, to je za 13.150 ha več, nego predlansko leto.

Mednarodna poljedelska in industrijska razstava v Rigi. Pod protektoratom letske vlade in zastopnikov drugih držav se vrši od 31. julija do 28. avgusta v Rigi mednarodna poljedelska in industrijska razstava s pravico vzorčnega sejma.

Borza 30. maja

Zagreb, devize: Berlin 210.50 — 211, Milan 692 — 695, London 508, Pariz 1084 — 1088, Praga 191 — 192.50, Svica 2250, Dunaj 22.50 — 22.75, New York 127 — 127.50, Budimpešta 45 — 51, Valute: dolar 125.75 — 126.75, avstr. krone 22.50, rubelj 36 — 40, češke krone 188 — 190, napoleonidori 434 — 435, leji 225, marke 213 — 215, lire 675 — 682. Blagovna borza: koruza 450, oves 450, otrobi 380, vse franko Zagreb, oves franko Splitje 600.

Beograd, valute: dolar 31.65 — 31.75, franki 265 — 268, lire 168 — 169, leji 56.50 — 56.75, levi 38 — 38.50, marke 54.25 — 54.50, avstr. krone 5.75 — 5.90, napoleonidori 106.50 — 107, Devize: London 127.50 — 128.50, Pariz 260 — 270, Zeneva 565 — 575, Solun 195 — 200, Praga 47.50 — 47.75, Dunaj 5.60 — 5.75, Berlin 52.50 — 53, Milan 173 — 174. Efekti: Narodna banka SHS, 2700 — 2800.

Dunaj, devize: Zagreb 445 — 449, Beograd 1778 — 1798, Budimpešta 222.50 — 225.50, Bukarešta 955 — 967, London 2282.50 — 2302.50, Milan 3100 — 3120, New York 587.50 — 591.50, Pariz 4870 — 4910, Praga 850 — 856, Sofija 685 — 695, Varšava 55.25 — 57.25, Curih 10.325 — 10.375.

Praga, devize: Berlin 110 — 111.50, Milan 364 — 366, Pariz 570.50 — 573.50, London 267.25 — 269.25, New York 68.25 — 69.25, Beograd 212 — 214, Bukarešta 113 — 114.50, Sofija 80 — 81, Dunaj 1140 — 1240, Varšava 6.30 — 7.30, Zagreb 52.75 — 53.75, Budimpešta 25.50 — 26.50, Valute: marke 110 — 111.50, švic. franki 1206 — 1209, lire 361 — 363, franc. franki 567.50 — 570.50, funti 206.25 — 207.25, dolarji 67.75 — 68.75, dinarji 206.50 — 208.50, leji 110.75 — 112.25, levi 76 — 77.50, avstr. žig. krone 1140 — 1240, poljske marke 6.20 — 7.40.

Berlin, devize: Italija 329.65 — 330.35, London 244 — 244.50, New York 63.22 — 63.37, Pariz 519.45 — 520.55, Svica 1100.35 — 1102.65, Dunaj 14.58 — 14.62, Praga 90.65 — 90.85, Budimpešta 22.67 — 22.73.

Curih, devize: Berlin 9.15, New York 508.50, London 22.17, Pariz 47.40, Milan 29.96, Praga 8.20, Budimpešta 2.65, Zagreb 4.35, Bukarešta 9.40, Varšava 9.57, Dunaj 1.275, avstr. žig. krone 1.62.

Vremensko poročilo

D a n	Čas opazovanja	Služi barenčina	Temperatura na 1 m	Vetrovi	Nebo	Padavine
30. maj	7. uri	73.6	18.4	sl. jvzh.	del obl.	18.5
	14. uri	73.2	18.0	sl. svzp.	pol obl.	18.5
	21. uri	73.4	17.8		več obl.	

Srednja večerinska temperatura 14.7, normalna 15.7
 vremenska napoved: toplo suho vreme.
 Salnice vzhaja ob 4.10 zahaja ob 19.45

Poletni vozni red

Južna železnica

A. BRZOVLAKE

Iz Trsta ob 1.15, iz Ljubljane ob 6.17 in pride v Beograd ob 22.45. V nasprotni smeri iz Beograda ob 8.15, iz Zagreba ob 21.05, iz Ljubljane ob 0.42.

Českoslovaški brzovlak odhaja iz Prage vsak torek, četrtek in soboto ob 18.45, iz Maribora vsako nedeljo, sredo in petek ob 14.14 in prihaja v Zagreb ob 18.01. V nasprotni smeri odhaja iz Zagreba vsak torek, četrtek in soboto ob 10.30, iz Maribora ob 16.05 in prihaja v Prago vsako nedeljo, sredo in petek ob 9.53. V Mariboru ima českoslovaški brzovlak priključek na dunajski brzovlak ob istih dnevih v obeh smereh, proti Ljubljani in Trstu.

Dunajski brzovlak vozi proti Zagrebu in obratno iz Zagreba proti Dunaju vsak dan. Iz Maribora vozi dunajski brzovlak proti Ljubljani, oziroma proti Trstu vsako nedeljo, sredo in petek ter v obratni smeri iz Trsta, oziroma Ljubljane vsak torek, četrtek in soboto. — Dunajski brzovlak odhaja iz Dunaja ob 7.25, iz Maribora v smeri proti Trstu ob 13.58, iz Ljubljane ob 17.21. V nasprotni smeri iz Trsta ob 6.35, iz Ljubljane gl. kol. ob 11.35, iz Maribora gl. kol. ob 15.16, prihod na Dunaj ob 21.45. V smeri proti Zagrebu odhaja iz Maribora ob 14.14 in prihaja v Zagreb ob 18.01. Iz Zagreba odhaja ob 10.30 in prihaja v Maribor ob 14.27.

Brzovlak Trst-Ljubljana-Beograd odhaja iz Trsta ob 9, iz Ljubljane ob 15.56, iz Zagreba ob 19.27, pride v Beograd ob 8.35. V nasprotni smeri iz Beograda ob 18, iz Zagreba ob 8.06, iz Ljubljane ob 11.55, pride v Trst ob 16.40.

B. OSEBNI IN MEŠANI VLAKI

PROGA DUNAJ-TRST

Osební vlaki iz Ljubljane do Maribora: Odhod iz Ljubljane ob 5.18, 6.40, 12.06 (zveza iz Trsta), 17.32 in 23.55 (zveza iz Trsta); prihod v Maribor ob 9.59, 14.05, 16.56 (odhaja proti Dunaju ob 8. ur).

Osební vlak Ljubljana-Zidani most odhaja iz Ljubljane ob 14.20.

Osební vlaki iz Maribora do Ljubljane odhaja iz Maribora ob 5.30, 10.15 (zveza z Dunaja) 12.49, 16.50, 22.10 (zveza z Dunaja); prihaja v Ljubljano ob 10.41, 14.55 (zveza s Trstom), 20.50, 21.40, 3.03 (zveza s Trstom).

Osební vlak Zidani most-Ljubljana odhaja iz Zidanega mosta ob 5.52.

Nu progí Ljubljana-Rakek vozi razven tržaških vlakov, še osební vlak, ki odhaja iz Rakeka ob 5.43 in prihaja v Ljubljano ob 7.22, vrača pa se iz Ljubljane ob 14.25.

PROGA ZIDANI MOST-ZAGREB

Osební vlaki iz Zidanega mosta ob 4.13, 8.29, 14.20, 19.50; prihod v Zagreb ob 6.46, 11.13, 14.45 in 22.25.

Osební vlaki iz Zagreba ob 5.50, 9.35, 16.13 in 21.56; prihod v Zidani most ob 8.32, 12.07, 18.52 in 0.30.

PROGA ZAGREB J. K., OZIROMA DRŽ. KOLODVOR-SISAK

Osební vlaki iz Zagreba ob 7.30, 11.20, 17.28, 22.55; prihod v Sisak ob 8.52, 13, 18.45, 0.11.

Osební vlaki iz Siska ob 4.06, 6.14, 15.30, 19.06; prihod v Zagreb ob 5.20, 7.30, 17.08, 20.20.

PROGA MARIBOR GLAVNI KOLODVOR-PREVALJE

Osební vlaki iz Maribora ob 5, 15, 19.48; prihod v Prevalje ob 7.36, 17.22, 22.16.

Osební vlak iz Prevalje ob 6.31, 10.04, 18.05; prihod v Maribor ob 7.37, 12.25, 20.45.

PROGA LJUBLJANA GL. KOL.-VRH-NIKA

Mešani vlaki iz Ljubljane gl. k. ob 7.40, 13.18, 19.20 in 22.10 (zadnji le ob nedeljah in praznikih).

Mešani vlaki z Vrhniko ob 5.49, 9.44, 16.46 in 20.40 (zadnji le ob nedeljah in praznikih).

PROGA GROBELJNO-ROGATEC

Mešani vlaki iz Grobeljne ob 8.40, 16 in 21.

Mešani vlaki iz Rogatca ob 5.10, 13.10 in 18.59.

PROGA POLJČANE-ŽREČE

Mešani vlaki iz Poljčan ob 9.18 in 18.02.

Mešani vlaki iz Žreč ob 4.52 in 11.40.

PROGA SLOVENSKA BISTRICA-SLOVENSKA BISTRICA MESTO

Mešani vlaki iz Slovenske Bistrice ob 6.30, 9.15, 11.10, 14.15, 16.15, 18.05.

Mešani vlaki iz Slovenske Bistrice mesta ob 5.40, 8.10, 10.30, 13.35, 15.35 in 17.10.

PROGA MARIBOR-PRAGERSKO-KOTORIBA

Osební vlaki iz Maribora ob 9, 16, 19, 23, 27, 31, 35, 39, 43, 47, 51, 55, 59, 63, 67, 71, 75, 79, 83, 87, 91, 95, 99, 103, 107, 111, 115, 119, 123, 127, 131, 135, 139, 143, 147, 151, 155, 159, 163, 167, 171, 175, 179, 183, 187, 191, 195, 199, 203, 207, 211, 215, 219, 223, 227, 231, 235, 239, 243, 247, 251, 255, 259, 263, 267, 271, 275, 279, 283, 287, 291, 295, 299, 303, 307, 311, 315, 319, 323, 327, 331, 335, 339, 343, 347, 351, 355, 359, 363, 367, 371, 375, 379, 383, 387, 391, 395, 399, 403, 407, 411, 415, 419, 423, 427, 431, 435, 439, 443, 447, 451, 455, 459, 463, 467, 471, 475, 479, 483, 487, 491, 495, 499, 503, 507, 511, 515, 519, 523, 527, 531, 535, 539, 543, 547, 551, 555, 559, 563, 567, 571, 575, 579, 583, 587, 591, 595, 599, 603, 607, 611, 615, 619, 623, 627, 631, 635, 639, 643, 647, 651, 655, 659, 663, 667, 671, 675, 679, 683, 687, 691, 695, 699, 703, 707, 711, 715, 719, 723, 727, 731, 735, 739, 743, 747, 751, 755, 759, 763, 767, 771, 775, 779, 783, 787, 791, 795, 799, 803, 807, 811, 815, 819, 823, 827, 831, 835, 839, 843, 847, 851, 855, 859, 863, 867, 871, 875, 879, 883, 887, 891, 895, 899, 903, 907, 911, 915, 919, 923, 927, 931, 935, 939, 943, 947, 951, 955, 959, 963, 967, 971, 975, 979, 983, 987, 991, 995, 999, 1003, 1007, 1011, 1015, 1019, 1023, 1027, 1031, 1035, 1039, 1043, 1047, 1051, 1055, 1059, 1063, 1067, 1071, 1075, 1079, 1083, 1087, 1091, 1095, 1099, 1103, 1107, 1111, 1115, 1119, 1123, 1127, 1131, 1135, 1139, 1143, 1147, 1151, 1155, 1159, 1163, 1167, 1171, 1175, 1179, 1183, 1187, 1191, 1195, 1199, 1203, 1207, 1211, 1215, 1219, 1223, 1227, 1231, 1235, 1239, 1243, 1247, 1251, 1255, 1259, 1263, 1267, 1271, 1275, 1279, 1283, 1287, 1291, 1295, 1299, 1303, 1307, 1311, 1315, 1319, 1323, 1327, 1331, 1335, 1339, 1343, 1347, 1351, 1355, 1359, 1363, 1367, 1371, 1375, 1379, 1383, 1387, 1391, 1395, 1399, 1403, 1407, 1411, 1415, 1419, 1423, 1427, 1431, 1435, 1439, 1443, 1447, 1451, 1455, 1459, 1463, 1467, 1471, 1475, 1479, 1483, 1487, 1491, 1495, 1499, 1503, 1507, 1511, 1515, 1519, 1523, 1527, 1531, 1535, 1539, 1543, 1547, 1551, 1555, 1559, 1563, 1567, 1571, 1575, 1579, 1583, 1587, 1591, 1595, 1599, 1603, 1607, 1611, 1615, 1619, 1623, 1627, 1631, 1635, 1639, 1643, 1647, 1651, 1655, 1659, 1663, 1667, 1671, 1675, 1679, 1683, 1687, 1691, 1695, 1699, 1703, 1707, 1711, 1715, 1719, 1723, 1727, 1731, 1735, 1739, 1743, 1747, 1751, 1755, 1759, 1763, 1767, 1771, 1775, 1779, 1783, 1787, 1791, 1795, 1799, 1803, 1807, 1811, 1815, 1819, 1823, 1827, 1831, 1835, 1839, 1843, 1847, 1851, 1855, 1859, 1863, 1867, 1871, 1875, 1879, 1883, 1887, 1891, 1895, 1899, 1903, 1907, 1911, 1915, 1919, 1923, 1927, 1931, 1935, 1939, 1943, 1947, 1951, 1955, 1959, 1963, 1967, 1971, 1975, 1979, 1983, 1987, 1991, 1995, 1999, 2003, 2007, 2011, 2015, 2019, 2023, 2027, 2031, 2035, 2039, 2043, 2047, 2051, 2055, 2059, 2063, 2067, 2071, 2075, 2079, 2083, 2087, 2091, 2095, 2099, 2103, 2107, 2111, 2115, 2119, 2123, 2127, 2131, 2135, 2139, 2143, 2147, 2151, 2155, 2159, 2163, 2167, 2171, 2175, 2179, 2183, 2187, 2191, 2195, 2199, 2203, 2207, 2211, 2215, 2219, 2223, 2227, 2231, 2235, 2239, 2243, 2247, 2251, 2255, 2259, 2263, 2267, 2271, 2275, 2279, 2283, 2287, 2291, 2295, 2299, 2303, 2307, 2311, 2315, 2319, 2323, 2327, 2331, 2335, 2339, 2343, 2347, 2351, 2355, 2359, 2363, 2367, 2371, 2375, 2379, 2383, 2387, 2391, 2395, 2399, 2403, 2407, 2411, 2415, 2419, 2423, 2427, 2431, 2435, 2439, 2443, 2447, 2451, 2455, 2459, 2463, 2467, 2471, 2475, 2479, 2483, 2487, 2491, 2495, 2499, 2503, 2507, 2511, 2515, 2519, 2523, 2527, 2531, 2535, 2539, 2543, 2547, 2551, 2555, 2559, 2563, 2567, 2571, 2575, 2579, 2583, 2587, 2591, 2595, 2599, 2603, 2607, 2611, 2615, 2619, 2623, 2627, 2631, 2635, 2639, 2643, 2647, 2651, 2655, 2659, 2663, 2667, 2671, 2675, 2679, 2683, 2687, 2691, 2695, 2699, 2703, 2707, 2711, 2715, 2719, 2723, 2727, 2731, 2735, 2739, 2743, 2747, 2751, 2755, 2759, 2763, 2767, 2771, 2775, 2779, 2783, 2787, 2791, 2795, 2799, 2803, 2807, 2811, 2815, 2819, 2823, 2827, 2831, 2835, 2839, 2843, 2847, 2851, 2855, 2859, 2863, 2867, 2871, 2875, 2879, 2883, 2887, 2891, 2895, 2899, 2903, 2907, 2911, 2915, 2919, 2923, 2927, 2931, 2935, 2939, 2943, 2947, 2951, 2955, 2959, 2963, 2967, 2971, 2975, 2979, 2983, 2987, 2991, 2995, 2999, 3003, 3007, 3011, 3015, 3019, 3023, 3027, 3031, 3035, 3039, 3043, 3047, 3051, 3055, 3059, 3063, 3067, 3071, 3075, 3079, 3083, 3087, 3091, 3095, 3099, 3103, 3107, 3111, 3115, 3119, 3123, 3127, 3131, 3135, 3139, 3143, 3147, 3151, 3155, 3159, 3163, 3167, 3171, 3175, 3179, 3183, 3187, 3191, 3195, 3199, 3203, 3207, 3211, 3215, 3219, 3223, 3227, 3231, 3235, 3239, 3243, 3247, 3251, 3255, 3259, 3263, 3267, 3271, 3275, 3279, 3283, 3287, 3291, 3295, 3299, 3303, 3307, 3311, 3315, 3319, 3323, 3327, 3331, 3335, 3339, 3343, 3347, 3351, 3355, 3359, 3363, 3367, 3371, 3375, 3379, 3383, 3387, 3391, 3395, 3399, 3403, 3407, 3411, 3415, 3419, 3423, 3427, 3431, 3435, 3439, 3443, 3447, 3451, 3455, 3459, 3463, 3467, 3471, 3475, 3479, 3483, 3487, 3491, 3495, 3499, 3503, 3507, 3511, 3515, 3519, 3523, 3527, 3531, 3535, 3539, 3543, 3547, 3551, 3555, 3559, 3563, 3567, 3571, 3575, 3579, 3583, 3587, 3591, 3595, 3599, 3603, 3607, 3611, 3615, 3619, 3623, 3627, 3631, 3635, 3639, 3643, 3647, 3651, 3655, 3659, 3663, 3667, 3671, 3675, 3679, 3683, 3687, 3691, 3695, 3699, 3703, 3707, 3711, 3715, 3719, 3723, 3727, 3731, 3735, 3739, 3743, 3747, 3751, 3755, 3759, 3763, 3767, 3771, 3775, 3779, 3783, 3787, 3791, 3795, 3799, 3803, 3807, 3811, 3815, 3819, 3823, 3827, 3831, 3835, 3839, 3843, 3847, 3851, 3855, 3859, 3863, 3867, 3871, 3875, 3879, 3883, 3887, 3891, 3895, 3899, 3903, 3907, 3911, 3915, 3919, 3923, 3927, 3931, 3935, 3939, 3943, 3947, 3951, 3955, 3959, 3963, 3967, 3971, 3975, 3979, 3983, 3987, 3991, 3995, 3999, 4003, 4007, 4011, 4015, 4019, 4023, 4027, 4031, 4035, 4039, 4043, 4047, 4051, 4055, 4059, 4063, 4067, 4071, 4075, 4079, 4083, 4087, 4091, 4095, 4099, 4103, 4107, 4111, 4115, 4119, 4123, 4127, 4131, 4135, 4139, 4143, 4147, 4151, 4155, 4159, 4163, 4167, 4171, 4175, 4179, 4183, 4187, 4191, 4195, 4199, 4203, 4207, 4211, 4215, 4219, 4223, 4227, 4231, 4235, 4239, 4243, 4247, 4251, 4255, 4259, 4263, 4267, 4271, 4275, 4279, 4283, 4287, 4291, 4295, 4299, 4303, 4307, 4311, 4315, 4319, 4323, 4327, 4331, 4335, 4339, 4343, 4347, 4351, 4355, 4359, 4363, 4367, 4371, 4375, 4379, 4383, 4387, 4391, 4395, 4399, 4403, 4407, 4411, 4415, 4419, 4423, 4427, 4431, 4435, 4439, 4443, 4447, 4451, 4455, 4459, 4463, 4467, 4471, 4475, 4479, 4483, 4487, 4491, 4495, 4499, 4503, 4507, 4511, 4515, 4519, 4523, 4527, 4531, 4535, 4539, 4543, 4547, 4551, 4555, 4559, 4563, 4567, 4571, 4575, 4579, 4583, 4587, 4591, 4595, 4599, 4603, 4607, 4611, 4615, 4619, 4623, 4627, 4631, 4635, 4639, 4643, 4647, 4651, 4655, 4659, 4663, 4667, 4671, 4675, 4679, 4683, 4687, 4691, 4695, 4699, 4703, 4707, 4711, 4715, 4719, 4723, 4727, 4731, 4735, 4739, 4743, 4747, 4751, 4755, 4759, 4763, 4767, 4771, 4775, 4779, 4783, 4787, 4791, 4795, 4799, 4803, 4807, 4811, 4815, 4819, 4823, 4827, 4831, 4835, 4839, 4843, 4847, 4851, 4855, 4859, 4863, 4867, 4871, 4875, 4879, 4883, 4887, 4891, 4895, 4899, 4903, 4907, 4911, 4915, 4919, 4923, 4927, 4931, 4935, 4939, 4943, 4947, 4951, 4955, 4959, 4963, 4967, 4971, 4975, 4979, 4983, 4987, 4991, 4995, 4999, 5003, 5007, 5011, 5015, 5019, 5023, 5027, 5031, 5035, 5039, 5043, 5047, 5051, 5055, 5059, 5063, 5067, 5071, 5075, 5079, 5083, 5087, 5091, 5095, 5099, 5103, 5107, 5111, 5115, 5119, 5123, 5127, 5131, 5135, 5139, 5143, 5147, 5151, 5155, 5159, 5163, 5167, 5171, 5175, 5179, 5183, 5187, 5191, 5195, 5199, 5203, 5207, 5211, 5215, 5219, 5223, 5227, 5231, 5235, 5239, 5243, 5247, 5251, 5255, 5259, 5263, 5267, 5271, 5275, 5279, 5283, 5287, 5291, 5295, 5299, 5303, 5307, 5311, 5315, 5319, 5323, 5327, 5331, 5335, 5339, 5343, 5347, 5351, 5355, 5359, 5363, 5367, 5371, 5375, 5379, 5383, 5387, 5391, 5395, 5399, 5403, 5407, 5411, 5415, 5419, 5423, 5427, 5431, 5435, 5439, 5443, 5447, 5451, 5455, 5459, 5463, 5467, 5471, 5475, 5479, 5483, 5487, 5491, 5495, 5499, 5503, 5507, 5511, 5515, 5519, 5523, 5527, 5531, 5535, 5539, 5543, 5547, 5551, 5555, 5559, 5563, 5567, 5571, 5575, 5579, 5583, 5587, 5591, 5595, 5599, 5603, 5607, 5611, 5615, 5619, 5623, 5627, 5631, 5635, 5639, 5643, 5647, 5651, 5655, 5659, 5663, 5667, 5671, 5675, 5679, 5683, 5687, 5691, 5695, 5699, 5703, 5707, 5711, 5715, 5719, 5723, 5727, 5731, 5735, 5739, 5743, 5747, 5751, 5755, 5759, 5763, 5767, 5771, 5775, 5779, 5783, 5787, 5791, 5795, 5799, 5803, 5807, 5811, 5815, 5819, 5823, 5827, 5831, 5835, 5839, 5843, 5847, 5851, 5855, 5859, 5863, 5867, 5871, 5875, 5879, 5883, 5887, 5891, 5895, 5899, 5903, 5907, 5911, 5915, 5919, 5923, 5927, 5931, 5935, 5939, 5943, 5947, 5951, 5955, 5959, 5963, 5967, 5971, 5975, 5979, 5983, 5987, 5991, 5995, 5999, 6003, 6007, 6011, 6015, 6019, 6023, 6027, 6031, 6035, 6039, 6043, 6047, 6051, 6055, 6059, 6063, 6067, 6071, 6075, 6079, 6083, 6087, 6091, 6095, 6099, 6103, 6107, 6111, 6115, 6119, 6123, 6127, 6131, 6135, 6139, 6143, 6147, 6151, 6155, 6159, 6163, 6167, 6171, 6175, 6179, 6183, 6187, 6191, 6195, 6199, 6203, 6207, 6211, 6215, 6219, 6223, 6227, 6231, 6235, 6239, 6243, 6247, 6251, 6255, 6259, 6263, 6267, 6271, 6275, 6279, 6283, 6287, 6291, 6295, 6299, 6303, 6307, 6311, 6315, 6319, 6323, 6327, 6331, 6335, 6339, 6343, 6347, 6351, 6355, 6359, 6363, 6367, 6371, 6375, 6379, 6383, 6387, 6391, 6395, 6399,